

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu
zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Ośno Lubuskie

Opracowanie:

Ewa Mendel

inż. Łukasz Kuraszyk
mgr inż. Marcelina Prałat

Wyłożenie do publicznego wglądu
luty 2021 r. – styczeń 2022 r.

Poznań

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	3
1.1	Informacje wstępne	3
1.2	Podstawy formalno-prawne opracowania.....	3
1.3	Główne cele projektowanego dokumentu.....	4
1.4	Wykorzystane materiały oraz metodyka pracy	4
1.5	Informacje o zawartości dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	6
1.6	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	8
1.7	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	9
2.	Istniejący stan środowiska	9
2.1	Położenie i zagospodarowanie terenu.....	9
2.2	Rzeźba terenu.....	9
2.3	Gleby.....	10
2.4	Wody powierzchniowe i podziemne	10
2.5	Klimat lokalny	11
2.6	Jakość powietrza atmosferycznego, klimat akustyczny oraz pole elektromagnetyczne.....	12
2.7	Krajobraz przyrodniczy i kulturowy	12
2.8	Fauna, flora i różnorodność biologiczna.....	15
2.9	Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	15
3.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	15
4.	Istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie	15
5.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	16
6.	Przewidywane oddziaływania na środowisko	19
6.1	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę.....	19
6.2	Oddziaływanie na ludzi.....	19
6.3	Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi	20
6.4	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	20
6.5	Oddziaływanie na krajobraz	21
6.6	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny	21
6.7	Oddziaływanie na klimat akustyczny	22
6.8	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	22
6.9	Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe	23
6.10	Oddziaływanie na obszar Natura 2000	23
7.	Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	23
8.	Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.....	24
9.	Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	24
	Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ośno Lubuskie	25

1. Wprowadzenie

1.1 Informacje wstępne

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ośno Lubuskie (powiat ślubicki, województwo lubuskie). Zmianie studium podlegać będzie obszar położony w rejonie osady Kochań, obręb ewid. Trześniów, część działki o nr ewid. 72/32 oraz tereny przyległe.

Ryc. 1 Położenie obszaru opracowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl>

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Podstawą sporządzenia niniejszej prognozy jest art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 2373 ze zm.), zwanej dalej ustawą ooś.

Sporządzenie zmiany studium zostało zainicjowane uchwałą nr XIV/123/2020 Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ośno Lubuskie.

Zakres prognozy określono w art. 51 ust. 2 ustawy ooś. Ponadto zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z właściwymi organami wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy ooś, na podstawie art. 53 ww. ustawy.

1.3 Główne cele projektowanego dokumentu

Celem opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ośno Lubuskie jest dostosowanie istotnego dokumentu, jakim jest Studium, do aktualnych uwarunkowań, stanu prawnego i możliwości z tego wynikających, a także potrzeb społeczności lokalnej. Powyższe zostało określone w uchwale nr XIV/123/2020 Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ośno Lubuskie oraz we wniosku złożonym o zmianę studium.

W projekcie zmiany studium część obszarów objętych zmianą przeznacza się z terenów o przeznaczeniu usługowo-mieszkaniowym na obszary rolniczej działalności produkcyjnej.

Celem prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie, analiza i ocena m.in. istniejącego stanu środowiska oraz jego potencjalnych zmian na skutek braku realizacji projektowanego dokumentu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

1.4 Wykorzystane materiały oraz metodyka pracy

Niniejsza prognoza została wykonana na podstawie informacji zawartych w literaturze oraz opracowaniach i dokumentach prawnych. Dokonano również wizji terenowej obszaru.

Literatura:

- Bednarek R. (Red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012, http://mmm.rdos.gov.pl/doc/pozn/podrecznik_soos.pdf,
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001,
- Matuszkiewicz J.M., Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, IGiPZ PAN, Wrocław Warszawa Kraków 1993,
- Solon J. i in., Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, „Geographia Polonica” 2018, vol. 91, iss. 2, s.143-170, http://www.geographiapolonica.pl/issue/item/91_2.html,
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Woś A., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, IGiPZ PAN, Warszawa 1993.

Materiały kartograficzne:

- Atlas ssaków polskich, <http://www.iop.krakow.pl/ssaki/Katalog.aspx>,
- Baza Danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>,
- Centralna Baza Danych Geologicznych, <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.html>,
- Geoportal, www.geoportal.gov.pl.

Akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.),
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r., nr 14 poz. 98),
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt z dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz. U. z 2003 r., nr 2 poz. 17),
- Konwencja o Różnorodności Biologicznej z dnia 5 czerwca 1992 roku (Dz. U. 2002, nr 184 poz. 1532),

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. nr 118 poz. 1233),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 1070),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. 2021 poz. 1973 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 2373 ze zm.),
- Uchwała nr XIV/123/2020 Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ośno Lubuskie.

Dokumenty:

- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Warszawa 2000,
- Matuszkiewicz J.M., Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, IGiPZ PAN, Wrocław Warszawa Kraków 1993,
- Mikołajków J., Sadurski A. (red.), Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,
- Ocena jakości wód podziemnych województwa lubuskiego w 2018 r., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
- Ocena jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych i jeziornych w województwie lubuskim za rok 2018, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2014-2019 na podstawie monitoringu, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967),
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ośno Lubuskie na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Słubickiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, Słubice 2016,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze, Zielona Góra 2020,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ośno Lubuskie,
- Wytyczne techniczne GIS-3. Mapa hydrograficzna Polski Skala 1:50 000 w formie analogowej i numerycznej, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2005.

Inne:

- Hydroportal | ISOK - Informatyczny System Osłony Kraju https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/,

- CBDG GeoLOG <https://geolog.pgi.gov.pl/>,
- Geoportal Krajowy <https://www.geoportal.gov.pl/>,
- Ośno Lubuskie - System Informacji Przestrzennej <https://osnolubuskie.e-mapa.net/>,
- Geoportal Powiatu Słubickiego <https://slubice.geoportal2.pl/>,
- Geoserwis GDOŚ <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>,
- Google Maps <https://www.google.pl/maps>,
- Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GDOŚ, <http://crfop.gdos.gov.pl/>
- Otwarte dane publiczne <https://dane.gov.pl/>.

1.5 Informacje o zawartości dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Zakres informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 2373 ze zm.). Opracowanie zawiera takie informacje jak:

- zawartość, główne cele projektowanego dokumentu i jego powiązania z innymi dokumentami,
- metody, z których korzystano przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje, które dotyczą przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko,
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu zmiany studium,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu zmiany studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i na środowisko,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych.

Jednym z elementów prognozy jest streszczenie informacji zawartych w opracowaniu, sporządzone w języku niespecjalistycznym. Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera również informację o dacie sporządzenia prognozy oraz imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów. Załącznikiem do prognozy jest oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ośno Lubuskie zostało opracowane w 2000 r. i zatwierdzone uchwałą Rady Miejskiej Nr XVII/114/2000 r., z dnia 12.12.2000r. Dokonano pięć

zmian studium:

1. zmiana – Uchwała Rady Miejskiej nr XXVI/183/09 z dnia 15 września 2009 r.,
2. zmiana – Uchwała Rady Miejskiej nr XXVIII/189/09 z dnia 26 listopada 2009 r.,
3. zmiana – Uchwała Rady Miejskiej nr XXII/186/2013 z dnia 27 czerwca 2013r.,
4. zmiana – Uchwała Rady Miejskiej nr XXVI/210/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ¹,
5. zmiana – Uchwała Rady Miejskiej nr XXI/182/2021 z dnia 20 września 2021 r.

Zakres studium został sprecyzowany w art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej upzp.

Ponadto w § 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. poz. 1233) określono „wymagany zakres projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w części tekstowej i graficznej, a w szczególności wymogi dotyczące:

- 1) materiałów planistycznych;
- 2) skali opracowań kartograficznych;
- 3) stosowanych oznaczeń, nazewnictwa i standardów;
- 4) sposobu dokumentowania prac planistycznych”.

Jak wskazano w § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia, przepisy tego rozporządzenia stosuje się również do projektu zmiany studium, w zakresie objętym zmianą.

Dalej, zgodnie z art. 9 ust. 3a upzp: „Zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania, zarówno w części tekstowej jak i graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne, w szczególności zmian w zakresie określonym w art. 10 ust. 1”.

Celem zmiany studium jest przeznaczenie części obszaru objętego zmianą pod obszary rolniczej działalności produkcyjnej, zatem w analizowanym dokumencie wprowadzono zmiany zarówno w części tekstowej jak i graficznej.

Przy sporządzaniu zmiany studium uwzględniono treść dokumentów określających strategiczne, generalne cele rozwoju zagospodarowania przestrzeni, takich jak:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego,
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030,
- Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Ośno Lubuskie na lata 2016 - 2023.

„Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp.” stanowiący narzędzie strategicznej regulacji zagospodarowania przestrzeni województwa lubuskiego określa m.in. kierunki polityki i zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące wyznaczonych następujących obszarów zagadnień lub stref:

- System przyrodniczy,
- Strefa społeczna,
- Ochrona dziedzictwa kulturowego i turystyka,
- Strefa ekonomiczno – gospodarcza,
- Komunikacja i transport,
- Infrastruktura techniczna,
- Strefa obronności i bezpieczeństwa.

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 (SRWL 2030) jest dokumentem wyznaczającym strategiczne cele i kluczowe kierunki działań oraz przewidywane instrumenty ich realizacji w rozwoju województwa lubuskiego w kolejnej dekadzie. Struktura przedmiotowego dokumentu opiera się m.in. na wyznaczeniu celu głównego oraz celów strategicznych i operacyjnych, jak również kierunków interwencji. Zgodnie z zapisami dokumentu Cel główny to:

---

¹https://bip.wrota.lubuskie.pl/ugosnolubuskie/230/1075/Studium_uwarunkowan_i_kierunkow_zagospodarowania_przestrzennego/

„Inteligentne gospodarowanie potencjałami regionu dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, spójności społecznej i przestrzennej oraz wysokiej jakości życia mieszkańców”. Ma on zostać osiągnięty dzięki realizacji 4 celów strategicznych, do których zaliczono:

- Cel strategiczny 1: Inteligentna, zielona gospodarka regionalna;
- Cel strategiczny 2: Region silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi;
- Cel strategiczny 3: Integracja przestrzenna regionu;
- Cel strategiczny 4: Region atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę.

Zgodnie ze „Strategią Rozwoju Lokalnego Gminy Ośno Lubuskie” misja Gminy brzmi następująco: „Gmina Ośno Lubuskie racjonalnie wykorzystując swoje walory przyrodnicze i turystyczne, zasoby naturalne, potencjał gospodarczo-ekonomiczny i społeczny – gminą stwarzającą warunki dla wszechstronnego rozwoju jej mieszkańców, bezpieczną, przyjazną dla środowiska, otwartą dla gości”.

Natomiast główne cele strategiczne do osiągnięcia to:

- 1) Lokalna gospodarka i rynek pracy,
- 2) Optymalizacja warunków życia w gminie,
- 3) Ochrona środowiska naturalnego,
- 4) Kapitał społeczny.

Celem opracowania projektu zmiany studium jest uwzględnienie potrzeb mieszkańców i gminy dla obszarów wymagających nowego podejścia i doprowadzenia do zgodności stanu faktycznego ze stanem projektowanym. Mając na uwadze powyższe, ustalenia projektu zmiany studium wpisują się w cele strategiczne zapisane w ww. dokumentach.

1.6 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Obowiązek przedstawienia w prognozie oddziaływania na środowisko propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania został określony w art. 51 ust. 2 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 2373 ze zm.). Zgodnie z art. 55 ust. 5 przytoczonej wyżej ustawy, organ opracowujący projekt studium, czyli Burmistrz Ośna Lubuskiego, zobowiązany jest prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 1070): „Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy (...) prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, w szczególności:

- a) opracowywanie i realizacja wieloletnich strategicznych programów państwowego monitoringu środowiska i wykonawczych programów państwowego monitoringu środowiska,
- b) gromadzenie informacji o środowisku w zakresie ujętym w programach państwowego monitoringu środowiska,
- c) przetwarzanie zgromadzonych informacji o środowisku i dokonywanie ocen stanu środowiska,
- d) opracowywanie raportów o stanie środowiska,
- e) udział w międzynarodowej wymianie informacji o stanie środowiska, w tym koordynacja współpracy z Europejską Agencją Środowiska, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 13)”.

Organem prowadzącym Państwowy Monitoring Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Jak wskazano w art. 23 ust. 3 ww. ustawy, „Państwowy monitoring środowiska jest podstawowym źródłem danych i informacji o stanie środowiska w Polsce”.

Państwowy Monitoring Środowiska gromadzi dane i informacje na temat stanu środowiska. Prowadzi monitoring: jakości powietrza, jakości wód podziemnych i wód powierzchniowych wraz z osadami dennymi, jakości gleby i ziemi,

jakości klimatu akustycznego, jakości promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych oraz jakości elementów różnorodności biologicznej, w tym lasów, siedlisk przyrodniczych i gatunków.

Monitoring skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie opierać się na monitoringu realizowanym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Nawiązując do kompetencji Państwowego Monitoringu Środowiska, monitoring na obszarze opracowania będzie dotyczył m.in. takich komponentów środowiska jak jakość gleby i ziemi oraz jakość wód podziemnych.

Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska, na podstawie których zostanie wykonana analiza i ocena stanu elementów środowiska, będą odnosić się do terenu zmiany studium. Monitoring może być wykonany również w przypadku zgłaszanych uwag i skarg przez mieszkańców lub użytkowników obszaru opracowania.

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu zmiany studium będzie dostosowana do częstotliwości prowadzenia monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Co ważne, szczegółowe określenie częstotliwości monitoringu jest trudne do określenia z uwagi na fakt, że uchwalenie zmiany studium nie oznacza natychmiastowej realizacji jego ustaleń, ponieważ nierzadko jest to długi proces, uzależniony od możliwości inwestycyjnych czy struktury własności gruntów.

1.7 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Nawiązując do art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. d ustawy ooś, w prognozie oddziaływania na środowisko przedstawia się informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko. Z uwagi przedmiot zmiany studium ustalenia projektu nie będą powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko.

2. Istniejący stan środowiska

2.1 Położenie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w rejonie osady Kochań, obręb ewid. Trześniów, przy drodze wojewódzkiej nr 134. Teren opracowania stanowi w głównej mierze grunty rolne, które wykorzystywane są na potrzeby gospodarstwa rolnego. W sąsiedztwie znajduje się również zabudowa mieszkaniowa i gospodarcza oraz kompleksy leśne. Obszar zlokalizowany jest przy granicy administracyjnej miasta Ośno Lubuskie. Na poniższym rysunku przedstawiono położenie omawianego terenu na tle ortofotomapy (Ryc. 2).

2.2 Rzeźba terenu

Wg podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne wg J. Kondrackiego analizowany obszar zlokalizowany jest na obszarze prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Lubuskie (Brandenbursko-Lubuskie) i mezoregionów Pojezierze Łagowskie.

Obszar Pojezierza Łagowskiego charakteryzuje się występowaniem pagórkowatego terenu morenowego, rynnami z dużą ilością jezior i wysokością ok. 100 m n.p.m. Moreny występujące na tym obszarze są typu glaciektonicznego.

Ryc. 2 Granica omawianego obszaru na tle ortofotomapy

źródło: www.geoportal.gov.pl – usługa WMS

2.3 Gleby

Wg danych udostępnionych poprzez Geoportal Powiatu Słubickiego analizowany teren w głównej mierze stanowi grunty rolne zgodnie z podziałem użytków gruntowych w tym na działce o nr ewid. 72/32, obręb Trześniów, której część wchodzi w zakres zmiany studium, występują grunty orne kl. III a-V.

Na omawianym obszarze nie znajdują się rozpoznane złoża surowców mineralnych, obszary górnicze ani tereny górnicze, jednakże część tego obszaru, tj. działkę o nr ewid. 72/32, obejmuje koncesja nr 15/97/p z dnia 28.04.1997 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie „Sulęcín – Międzyrzecz”, ważną do dnia 28.04.2023 r. udzieloną na rzecz PGNiG S.A. w Warszawie przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

2.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, omawiany obszar znajduje się na terenie dorzecza rzeki Odry, w regionie wodnym Warty. W odległości ok. 300 m na zachód od analizowanego obszaru przepływa niewielka rzeka Łęcza, która uchodzi do Postomii koło Słońska².

Teren opracowania znajduje się pomiędzy hydroizobatami o wartościach 1 i 10, liczby na hydroizobatach oznaczają głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu w [m], w związku z czym na analizowanym terenie należy spodziewać się zalegania I poziomu wód gruntowych na głębokości od 1,0 m do 10,0 m p.p.t. (mapa hydrograficzna).

² <https://ziemialubuska.pl/pl/co-zwiedzac/przyroda-lasy/rzeki/rzeka-lecza>

Obszar opracowania znajduje się w granicach jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) o nazwie Łęcza (kod RW600017189669). JCWP jest naturalnym potokiem nizinny piaszczystym na utworach staroglacjalnych. Jej stan został zidentyfikowany jako zły, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Wyznaczono odstępstwo od osiągnięcia celów środowiskowych w stosunku do danej części wód: przedłużenie terminu osiągnięcia celu z uwagi na brak możliwości technicznych. Termin osiągnięcia dobrego stanu wyznaczono na 2027 rok. W tym czasie przeprowadzone zostaną m.in. przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, a następnie działania naprawcze. Określono następujące cele środowiskowe:

- osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego,
- osiągnięcie co najmniej dobrego stanu chemicznego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2016 poz. 1967).

W „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2017-2018”, która została opublikowana na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska stan ww. JCWP został określony jako: stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód. Z kolei w „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2014-2019 na podstawie monitoringu” dla danej JCWP określony został stan ekologiczny jako umiarkowany, a stan chemiczny poniżej dobrego, zatem stan wód został określony jako zły.

Obszar opracowania należy do Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 40 (JCWPd nr 40). JCPWd nr 40 znajduje się w granicach regionu wodnego Warty. Stan ilościowy i chemiczny został określony jako dobry. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrożona. Celami środowiskowymi wyznaczonymi dla JCWPd nr 40 są:

- utrzymanie dobrego stanu chemicznego,
- utrzymanie dobrego stanu ilościowego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2016 poz. 1967).

W 2016 r. oraz 2019 r. na obszarach opracowania nie została przeprowadzona ocena jakości wód podziemnych, podobnie jak nie istnieją takie wyniki dla gminy Ośno Lubuskie. Najbliższy punkt pomiarowo-kontrolny nr 1789 dla danej JCWPd zlokalizowany jest w mieście Słubice. Końcową klasę jakości w danym punkcie pomiarowo-kontrolnym określono jako IV. Jednakże stan JCWPd nr 40 w tych latach określono jako dobry

W roku 2017, 2018 i 2020 nie przeprowadzono oceny jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w granicach JCWPd nr 40.

Wg interaktywnej mapy stanu jednolitych części wód podziemnych, udostępnionej na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska³ stan ilościowy i chemiczny dla JCWPd nr 40 w 2016 i 2019 roku został określony jako dobry.

2.5 Klimat lokalny

Według klasyfikacji klimatów wg Köppena, obszar Gminy Ośno Lubuskie położony jest w obrębie klimatu umiarkowanego ciepłego oceanicznego. Cechy charakterystyczne dla tego klimatu przedstawiają się następująco:

- łagodny, bez pory suchej i z ciepłym latem,
- średnia temperatura wszystkich miesięcy jest niższa niż 22°C,
- co najmniej cztery miesiące ze średnią temperaturą powyżej 10°C,
- opady deszczu równomiernie rozłożone w roku.

Zgodnie z danymi pogodowymi zebranymi pomiędzy 1982 r. i 2012 r. prezentowanymi na stronie www.climate-data.org średnia roczna temperatura powietrza w mieście Ośno Lubuskie wynosi 9,0°C. Najcieplejszym miesiącem roku jest lipiec (średnia miesięczna temperatura wynosi 19,3°C), natomiast najzimniejszym styczeń (średnia miesięczna temperatura wynosi -2,7°C). Roczna amplituda temperatury wynosi 22,0°C. Średnia roczna suma opadów wynosi 540 mm (najsuchszym miesiącem jest marzec – 28 mm, natomiast największe opady występują w lipcu – 70 mm). Różnica

³ <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

w wysokości opadów pomiędzy najsuchszym i najmokrzejszym miesiącem wynosi 42 mm⁴.

2.6 Jakość powietrza atmosferycznego, klimat akustyczny oraz pole elektromagnetyczne

Stopień zanieczyszczenia powietrza

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2019, przedstawiona w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2019”, wykazała następujące wyniki dla strefy lubuskiej.

Pod kątem ochrony zdrowia:

- klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, ołowiu, tlenku węgla oraz arsenu, kadmu, niklu, pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM2,5
- klasa C oznaczająca przekroczenie poziomu docelowego dla ozonu, benzo(a)pirenu w pyłe PM10,
- klasa D2 w odniesieniu do celu długoterminowego dla ozonu.

Pod kątem ochrony roślin klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla ozonu, dwutlenku siarki i tlenków azotu.

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2020, przedstawiona w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2020” dla strefy lubuskiej pod kątem ochrony zdrowia pokrywa się z wynikami przedstawionymi w raporcie za rok 2019, jednakże pod kątem ochrony roślin wykazano przekroczenie ozonu według celu długoterminowego, w związku z tym strefę lubuską przypisano klasę D2.

Klimat akustyczny

Na stopień zanieczyszczenia obszaru hałasem wpływa komunikacja drogowa – przede wszystkim droga wojewódzka nr 134.

Generalne Pomiary Ruchu na drogach w Polsce odbywają się co 5 lat, a ich celem jest ustalenie, jaki jest rozkład natężenia ruchu na sieci dróg w kraju, z podziałem na poszczególnych zarządców. Zebrane informacje są pomocne w analizach danych dot. dróg, których nawierzchnie są najbardziej narażone na uszkodzenia, stanu środowiska naturalnego, a także bezpieczeństwa na poszczególnych trasach. Aktualnie realizowane są pomiary ruchu w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu w 2020 roku. Ze względu na pandemię COVID-19 i wprowadzenie stanu epidemicznego w kraju pomiary pierwotnie zaplanowane na marzec i maj nie zostały przeprowadzone, a termin ich wykonania na drogach krajowych przesunięto na analogiczny okres w roku 2021. W związku z tym, wydłużeniu uległ okres na opracowanie wyników.⁵

W 2015 r. w ramach ww. pomiaru średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej nr 134 na odcinku MUSZKOWO /DK 22 /- OŚNO LUB./UL.RADACHOWSKA/, w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w miejscowości Radachów, wynosił 3 355 poj./dobę. Jest to wynik poniżej średniej dla dróg wojewódzkich, która wynosił 3 520 poj./dobę. Z kolei w ramach pomiarów przeprowadzonych w 2020/2021 dla danego odcinka średni dobowy ruch roczny wynosił 3 744 poj./dobę i jest to wynik poniżej średniej dla dróg wojewódzkich z roku 2020/2021, który wynosił 4 231 poj./dobę.

2.7 Krajobraz przyrodniczy i kulturowy

Teren opracowania stanowi w głównej mierze grunty rolne, które wykorzystywane są na potrzeby gospodarstwa rolnego. W sąsiedztwie znajduje się również zabudowa mieszkaniowa i gospodarcza oraz kompleksy leśne. Obszar zlokalizowany jest przy granicy administracyjnej miasta Ośno Lubuskie.

Krajobraz jako pojęcie zostało zdefiniowane i jest wykorzystywane zarówno przez przedstawicieli nauk przyrodniczych/geograficznych, jak i architektów, w tym architektów krajobrazu.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez krajobraz należy rozumieć „*postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania*

⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ośno Lubuskie na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025

⁵ <https://www.gddkia.gov.pl/pl/3959/GPR-2020>

czynników naturalnych lub działalności człowieka.”

Jedną z pierwszych definicji krajobrazu, zastosowaną wówczas do badań przyrodniczych, sformułował A. Humboldt w połowie XIX w., stwierdzając, że *"krajobraz to całościowa charakterystyka regionu Ziemi"*. Podejście to kontynuował L.S. Berg, który pół wieku później sprecyzował iż: „krajobraz to obszar o swoistym, sobie tylko właściwym zespole podstawowych komponentów geograficznych: klimatu, rzeźby terenu, gleb, świata roślin i zwierząt”. Natomiast C. Troll w 1939 r. definiował *"krajobraz jako całość obejmującą geosferę, biosferę i noosferę, czyli sferę rozumu, zwaną też antroposferą"* (Chmielewski 2008). Do dnia dzisiejszego definicje te ewoluowały i w zależności od dziedziny nauki są formułowane odmiennie. Geograficzne ujęcie krajobrazu przywołuje Myga-Piątek (2001), która powtarza definicję J. Kondrackiego i A. Richlinga, stwierdzającą, iż *"krajobraz to część epigeosfery stanowiąca złożony przestrzennie geokompleks o swoistej strukturze i wewnętrznych powiązaniach"*. W 2007r. Myga-Piątek próbę zdefiniowania krajobrazu podjęła z punktu widzenia geografa, stwierdzając iż *"Krajobraz kulturowy tworzy historycznie ukształtowany fragment przestrzeni geograficznej, powstały w wyniku zespolenia oddziaływań środowiskowych i kulturowych, tworzących specyficzną strukturę, która objawia się regionalną odrębnością, postrzeganą jako swoista fizjonomia. Obecna postać krajobrazu w każdym miejscu Ziemi stanowi rezultat długotrwałego rozwoju, a jego charakter (określony przez jego strukturę i funkcję) nie tworzy ostatecznego stadium, lecz reprezentuje chwilowy stan, podlegający zmianom w kolejnych epokach historycznych"* (Myga -Piątek, 2007). Podejście architektoniczne reprezentuje J. Bogdanowski, który zdefiniował iż *"Krajobraz to fizjonomia powierzchni ziemi będąca syntezą elementów przyrodniczych i działalności człowieka"* (Bogdanowski 1979). Nieco później określił iż: *"krajobraz traktowany jest jako świadectwo i „surowy weryfikator” poczynań planistyczno-przestrzennych (...)* (J. Bogdanowski 2001). Jest to jedna z najczęściej używanych definicji. J. Bogdanowski zauważał, iż krajobraz nie jest odbierany przez człowieka, jako całość, ale poprzez wiele widoków, które mogą się znacznie różnić od siebie, w zależności np. od warunków pogodowych, pory dnia i roku. Nie zajmował się szczegółowo warunkami percepcji, ale treścią oraz formą samych widoków. (Polska 2011). Natomiast K.L. Toepflitz definiuje krajobraz w ujęciu przestrzennym jako *„oblicze powierzchni ziemi lub jej części, będące syntezą wszystkich elementów przyrodniczych (głównie rzeźby terenu, wody, warunków klimatycznych, świata roślinnego i zwierzęcego) i działalności ludzkiej, pozostających we wzajemnym stosunku i oddziaływaniu"* (Toepflitz 1969).

Można też posłużyć się definicją krajobrazu, zawartą w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, która została podpisana we Florencji 20 października 2000r., (przez Polskę została ratyfikowana 27 września 2004 roku, weszła w życie 1 stycznia 2005r.). Europejska Konwencja Krajobrazowa definiuje krajobraz jako *„fragment powierzchni ziemi postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i antropogenicznych"*.

Ponadto na uwagę zasługuje definicja, którą sformułowała C. Swanwick: *"krajobraz jest fizycznym zapisem naszej historii i pracy, naszej inwencji i poczucia wspólnoty, krajobraz jest też zapisem nieustannej walki pomiędzy prywatnymi ambicjami a społecznymi potrzebami"* (Raszeja 2013). Biorąc pod uwagę współcześnie zachodzące procesy przestrzenne, ta definicja najlepiej oddaje sytuację, która panuje w przestrzeni. Każda z przywołanych definicji ujmuje krajobraz w sposób holistyczny, nie można krajobrazu postrzegać/odczuwać bez przenikania się części przyrodniczej z kulturową.

Podsumowaniem współczesnego ujęcia krajobrazu jest określenie E. Raszei: *"Krajobraz jest bowiem w swojej istocie terminem wieloznacznym, płaszczyzną łączącą dorobek wielu dyscyplin"* (Raszeja 2013).

Obszar analizowany stanowi głównie krajobraz antropogeniczny, rolniczy oraz niewielką enklawę krajobrazu osadniczego.

We wniosku Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Zielonej Górze, Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim, wskazał, iż na omawianym terenie ochronie konserwatorskiej podlega park dworski z XIX w. w m. Kochań, ujęty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Ryc. 3 Dokumentacja fotograficzna z wizji terenowej

Widok na drogę wojewódzką nr 134

Zabudowa mieszkaniowa i gospodarcza

Rolniczy krajobraz omawianego obszaru oraz sąsiedztwo kompleksów leśnych

Gospodarstwo rolne

Źródło: własne

2.8 Fauna, flora i różnorodność biologiczna

Teren opracowania stanowi w głównej mierze grunty rolne: gatunki roślin uprawnych w okresie wegetacyjnym.

Fauna miejscowa na przedmiotowym terenie to przede wszystkim ptactwo oraz zwierzyzna związana z siedliskami polnymi i leśnymi.

Zgodnie z definicją Encyklopedii PWN różnorodność biologiczna, bioróżnorodność to zróżnicowanie żywej przyrody na wszystkich poziomach jej organizacji (materiału genetycznego, populacji i gatunków, oraz ekosystemów). W związku z powyższym różnorodność biologiczna na omawianym terenie jest mało zróżnicowana, wpływ na to ma występowanie głównie gruntów ornych.

Ryc. 4 Gatunki roślin uprawnych w okresie wegetacyjnym

źródło: www.google.com/maps, www.geoportal.gov.pl – usługa WMS

2.9 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku odstąpienia od zmiany studium na terenie opracowania pozostaną obowiązujące dotychczas wyznaczone funkcje: usługowo-mieszkaniowe. Zatem teren może zostać poddany zabudowie, ograniczona zostanie przestrzeń otwarta i walory tego środowiska zostaną zmienione. Nastąpi przeobrażenie z krajobrazu otwartego na osadniczy, zabudowany.

Powierzchnia biologicznie czynna zostanie zmniejszona, co przełoży się na zmianę stosunków wodnych, stan powietrza oraz przekształcenie profili glebowych oraz ukształtowania terenu.

3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Nie przewiduje się, by teren projektu zmiany studium był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie

Teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach obszarowych form ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.).

W sąsiedztwie obszaru opracowania występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Ośniańska Rynna z Jeziorem Busko. Stanowi go obszar o powierzchni 2.145 ha

położony w gminach: Ośno Lub. 1.972 ha, Rzepin 173 ha. Został on ustanowiony na podstawie Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2006 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego Nr 9 poz. 172, ze zm. Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego Nr 54 poz. 1189; Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego z 2008 r. Nr 91 poz. 1373; Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego z 2009 r. Nr 4 poz.). Został on objęty ochroną ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcją korytarzy ekologicznych.

- Obszar Chronionego Krajobrazu Ośniańska Rynna z Jeziolem Radachowskim - obszar o powierzchni 2.223 ha położony w gminach: Ośno Lub. 150 ha i Słońsk 2.073 ha. Został on również utworzony w oparciu o Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2006 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego Nr 9 poz. 172, ze zm. Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego Nr 54 poz. 1189; Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego z 2008 r. Nr 91 poz. 1373; Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego z 2009 r. Nr 4 poz.).
- Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Uroczysko Ośniańskich Jezior” powstał w wyniku podjęcia uchwały NR XXV/177/2002 Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim w dniu 9 kwietnia 2002 r. Teren o pow. 2305 ha, położony w zachodniej części gminy obejmuje rynną 9 jezior wraz z malowniczym krajobrazem polno- leśnym. Jest to obszar o wybitnych i w dużym stopniu unikalnych wartościach krajobrazowych, posiadający bogatą szatę roślinną i dostarczający wielu wrażeń estetycznych. Podstawową cechą krajobrazu jest bogata i urozmaicona rzeźba terenu. Główną osią uroczyska jest ciąg dziewięciu jezior rynnowych.
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Uroczysko Dolina Lenki powstał w wyniku podjęcia uchwały NR XXV/178/2002 Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim w dniu 9 kwietnia 2002 r. Teren o powierzchni 1233 ha, w znacznej części (60,6%) zajmują lasy, a także grunty rolne wsi Lipienica. Główną osią Uroczyska jest dolina rzeki Lenki i jej dopływów. W ich dolinach rozwijają się leśne zbiorowiska łąkowe. Szczególnie cennym elementem świata zwierzęcego są występujące tu wartościowe i interesujące gatunki ptaków.
- Obszar Natura 2000 Dolina Ilanki- specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa), o powierzchni 2.232,8 ha, kod obszaru PLH080009. Ostoja obejmuje najciekawszy przyrodniczo fragment naturalnej i renaturyzującej się doliny rzeki Ilanki. Wody rzeki Ilanki należą do I klasy czystości. Dolina ma zróżnicowany charakter, na odcinku bliższym miasta Torzymia jej szerokość sięga 1 km.

Z uwagi na obszary chronione, należy podejmować takie działania, które nie będą negatywnie na nie wpływać. Nie przewiduje się, aby ustalenia projektu studium miały mieć wpływ na ww. tereny chronione.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Projekt studium jest zgodny z zasadami i celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Szczebel międzynarodowy

Do ważnych dokumentów traktujących o ochronie środowiska o randze międzynarodowej, istotnymi z punktu widzenia projektu zmiany studium, są konwencje międzynarodowe:

- Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dnia 5 czerwca 1992 roku (Dz.U. z 2002 r., poz. 1532) w czasie tzw. Szczytu Ziemi. Art. 1 Konwencji wymienia cele dokumentu, do których należą m.in. ochrona różnorodności biologicznej oraz zrównoważone użytkowanie jej elementów. W art. 6 Konwencji

wskazano, że strona ratyfikująca: „opracowuje krajowe strategie, plany lub programy dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej bądź dostosowuje w tym celu istniejące strategie, plany lub programy, które odzwierciedlają, inter alia, działania przewidziane w niniejszej konwencji, właściwe dla danej Umawiającej się Strony”. Art. 14. wskazuje, że każda ze stron ratyfikujących konwencję: „wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko proponowanych projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej, w celu uniknięcia lub zmniejszenia takich skutków, oraz tam, gdzie to jest właściwe, pozwala na udział społeczności w tych procedurach”. Ponadto w 2010 r. zostały przyjęte tzw. cele z Aichi, wśród których wymienia się m.in. zahamowanie utraty siedlisk naturalnych i ograniczenie zanieczyszczeń.

- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska) sporządzona w Genewie dnia 13 listopada 1979 roku (Dz. U. z 1985 r., Nr 60, poz. 311). Jej celem jest ochrona człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego i dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszenia i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, z uwzględnieniem transgranicznych zanieczyszczeń na dalekie odległości. Państwa ratyfikujące tę konwencję zobowiązane są do wymiany informacji, konsultacji, prowadzenia badań i monitoringu, co pozwoli na rozwój polityki i strategii służących do zwalczania emisji zanieczyszczeń powietrza
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja klimatyczna) podpisana na tzw. Szczycie Ziemi w 1992 r. w Rio de Janeiro (Dz. U. z 1996 r., Nr 53, poz. 238). Celem tej konwencji jest zapobieganie kolejnym zmianom klimatu, głównie poprzez zachowanie stabilizacji gazów cieplarnianych, dlatego konwencja ta nakłada redukcję emisji gazów cieplarnianych do atmosfery by zahamować tempo globalnego ocieplenia się klimatu wywołanego czynnikami antropogenicznymi. Uzupełnieniem konwencji jest protokół z Kioto sporządzony w 1997 r.,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. 2006, poz. 98). Celem tej konwencji jest ochrona różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych, jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu.

Szczebel wspólnotowy

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej spowodowało konieczność dostosowania prawa polskiego do prawa unijnego. Wspólnoty Europejskie ochronę środowiska z Traktatem z Maastricht włączyły do stałych zadań, dla których określone zostały cele działań zapobiegawczych i regulujących. Prawo Unii Europejskiej obejmuje kilkaset aktów prawnych, w tym m.in. dyrektywy, rozporządzenia regulujące ochronę środowiska. Najważniejszymi dokumentami na tym szczeblu są m.in.:

- dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. dyrektywa ptasia oraz dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. dyrektywa siedliskowa,
- dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu. Celem pierwszej z nich jest ustalenie ram ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych i wód podziemnych. Druga jest uzupełnieniem pierwszej i ustanawia szczególne środki w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniami wód podziemnych, o których mowa w art. 17 ust 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, której celem jest m.in. zachowanie jakości powietrza na obszarach o dobrej jakości i poprawę w pozostałych obszarach.

Innymi dokumentami o randze wspólnotowej, które formułują cele ochrony środowiska są Dyrektywa Rady z dnia

21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), która nakłada na kraje UE wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych oraz Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), która nakłada na kraje UE obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach.

Szczebel krajowy, regionalny i lokalny

Cele ustanowione w dokumentach krajowych, regionalnych i lokalnych są zgodne z celami określonymi w dokumentach, wymienionych wyżej, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Istotnymi dla projektu zmiany studium dokumentami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi są:

- Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry (Dz. U. 2016 poz. 1967),
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020),
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego na lata 2017 – 2020.

Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry stanowi podstawowy dokument planistyczny w zakresie gospodarowania wodami. Celem środowiskowym wyznaczonym dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, a w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów, czyli II klasa. Jeśli JCWP osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie oceny na poziomie I klasy. Celami środowiskowymi ustalonymi dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), zgodnie z ustawą Prawo wodne, są:

- a) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- b) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- c) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Zatem, celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych.

W rozdziale 2.4 zostały określone cele środowiskowe dla JCW znajdujących się na obszarze opracowania.

Głównym celem „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Celem ochrony środowiska zawartym w tym dokumencie jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska.

W „Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego na lata 2017 – 2020” wyznaczono cele ochrony środowiska na terenie województwa, dla takich obszarów interwencji jak:

- ochrona klimatu i jakości powietrza (celem jest osiągnięcie dobrej jakości powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych),
- zagrożenie hałasem (celem jest utrzymanie standardów w zakresie odpowiedniego poziomu hałasu),
- pola elektromagnetyczne (celem jest utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych),
- gospodarowanie wodami (celem jest: stopniowa poprawa jakości wód wynikająca z prowadzonej gospodarki wodno-ściekowej; poprawa stanu biologicznego, morfologicznego i chemicznego cieków; osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód; zwiększenie retencji wodnej województwa; poprawa warunków siedliskowych ekosystemów wodnych i od wód zależnych; właściwa przepustowość koryt rzecznych i pozostałych cieków; dobry stan techniczny budowli i urządzeń wodnych; budowa systemów odprowadzających wody deszczowe; posiadanie planu operacyjnego ochrony przeciwpowodziowej na obszarze gmin, uwzględniającego Mapy Zagrożenia Powodziowego i Mapy Ryzyka Powodziowego; ograniczanie strat w sieci wodociągowej; ograniczanie zużycia wody w gospodarstwach domowych i w przemyśle; określenie metodyki dla oceny możliwości i określenia warunków korzystania z zasobów wód podziemnych do zaopatrzenia ludności w przypadku wystąpienia skrajnej suszy i sytuacji kryzysowych),
- gospodarka wodno-ściekowa (celem jest: zwiększenie dostępu ludności do instalacji ochrony środowiska;

osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód; realizacja zadań określonych w Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2015),

- zasoby geologiczne (celem jest ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych),
- gleby (celem jest poprawa jakości gleb oraz rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych),
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (celem jest: ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania, w tym nieprzekraczanie dopuszczalnych poziomów masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych na składowiska; osiąganie odpowiedniego poziomu recyklingu; przygotowanie do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych),
- zasoby przyrodnicze (celem jest: zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków, w tym opracowanie planów ochrony i zadań ochronnych dla obszarów prawnie chronionych; racjonalizacja korzystania z zasobów przyrodniczych; ograniczenie defragmentacji obszarów przyrodniczych pod wpływem antropopresji; adaptacja do zmian klimatu, w tym ograniczenie skutków zdarzeń naturalnych takich jak, pożary lasów, susze, powodzie itp.; zwiększenie powierzchni objętych ochroną przyrodniczą i krajobrazową; podniesienie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym),
- odnawialne źródła energii (celem jest zmniejszenie negatywnych skutków dla środowiska wykorzystywania paliw kopalnych
- zagrożenie poważnymi awariami (celem jest utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii).

W projekcie zmiany studium niezmienione pozostają ustalenia polityki przestrzennej z zakresu ochrony środowiska. Mając to na uwadze zakłada się, że wprowadzone w projekcie zmiany studium ustalenia, nie przyczynią się do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych ww. dokumentach.

6. Przewidywane oddziaływania na środowisko

6.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Zgodnie z konwencją o różnorodności biologicznej sporządzonej w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., różnorodność biologiczna to „różnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących (...) z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów oraz zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami”.

Projekt zmiany studium obejmuje swoim zasięgiem w głównej mierze grunty rolnicze. Różnorodność biologiczna na omawianym terenie jest mało zróżnicowana.

Realizacja zapisów zawartych w projekcie zmiany studium nie spowoduje przekształcenia terenu w większym zakresie, niż to było przewidziane dotychczas. Część obszarów objętych zmianą przeznacza się z terenów usługowo-mieszkaniowych na obszary rolniczej działalności produkcyjnej, w związku z tym w tej części zachowane zostanie dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie terenu, w tym istniejąca roślinność, miejsca bytowania gatunków zwierząt oraz drożność korytarzy migracji.

6.2 Oddziaływanie na ludzi

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu studium w zakresie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami, jak również zlokalizowane są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

6.3 Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Projekt zmiany studium utrzymuje w części przeznaczenie pod tereny usługowo-mieszkaniowe, które wiąże się z powstaniem nowej zabudowy. Powyższe przyczyni się do przekształcenia gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypanych.

Ww. skutki w największym stopniu tyczą się terenu, gdzie prace budowlane spowodują utwardzenie powierzchni terenu oraz bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby i jej walorów przyrodniczych. Będzie to oddziaływanie długotrwałe i negatywne dla środowiska.

Projekt zmiany studium ustala w części zachowane dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania terenu – grunty rolne, które wykorzystywane są na potrzeby gospodarstwa rolnego. W gospodarce rolnej istotne znacznie dla jakości gleb ma dobór roślin uprawnych, częstotliwość wykonywania orki oraz innych zabiegów agrotechnicznych. Rośliny wieloletnie np. trawy, lucerna zabezpieczają przed splywem powierzchniowym i wymywaniem gleb. Mniej skuteczną ochronę stanowią rośliny ozime np. żyto, rzepak, jeszcze mniejszą zboża jare. Większość mineralnych nawozów azotowych stosowanych w rolnictwie wpływa zakwaszając na glebę, przyczyniając się do pogorszenia jej struktury i warunków powietrzno – wodnych. Ogranicza to rozwój roślin i prowadzi do spadku plonów, sprzyja wymywaniu wapna i magnezu, i uaktywnieniu pierwiastków toksycznych np. glinu i manganu. Na zakwaszenie gleb wpływa również intensyfikacja rolnictwa, związana z usuwaniem masy roślinnej z ziemi. Kwaśne gleby mają niewielką możliwość przeciwdziałania gwałtownym zmianom odczynu, ponieważ ich zdolność buforująca jest zbyt mała dla zneutralizowania wzrostu stężenia jonów wodorowych. Nadmierne nawożenie gleb azotem mineralnym może przyczynić się do powstawania w glebie związków nitrozytowych i skażenia środowiska nitrozo-aminami. Negatywny wpływ na glebę może mieć również stosowanie środków ochrony roślin. W celu ochrony gleb przed degradacją niezbędne jest racjonalne wykorzystanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin oraz preferowanie nawozów naturalnych np. obornika oraz wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej (KDPR)⁶.

Pozytywnie na gleby i powierzchnię ziemi na przedmiotowym terenie wpłynie utrzymanie dotychczasowego terenu wolnego od zabudowy.

6.4 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Powierzchnie zabudowane i utwardzone, a więc nieprzepuszczalne oznaczają przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Projekt zmiany studium umożliwi budowę nowych obiektów budowlanych, a zatem zwiększeniu ulegnie powierzchnia uszczelniona Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu zmiany studium zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Gospodarka wodno-ściekowa na terenach zmiany studium będzie wynikała z przepisów odrębnych.

Projekt zmiany studium przewiduje m.in. obszary rolniczej działalności produkcyjnej. Na stan czystości wód duży wpływ mają również zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł rolniczych. Wielkość dopływu zanieczyszczeń przedostających się poprzez splywy powierzchniowe z terenów użytkowanych rolniczo zależy od: sposobu zagospodarowania zlewni, intensywności nawożenia, przepuszczalności geologicznych utworów powierzchniowych i warunków meteorologicznych. W ten sposób do wód dostają się związki biogenne, środki ochrony roślin oraz wypłukiwane frakcje gleby. Poważnym zagrożeniem dla jakości wód jest niewłaściwe stosowanie nawozów naturalnych: gnojowicy i obornika, a także rolnicze wykorzystywanie ścieków i osadów ściekowych bez zachowania wymogów ochrony środowiska. Splywy azotu z pól do wód podziemnych i powierzchniowych można ograniczyć poprzez racjonalne dozowanie i limitowanie środków plonotwórczych na użytkach rolnych. Przed niekontrolowanym przedostawaniem się

---

⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jarocin na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025

niebezpiecznych substancji do wód zapobiega również odpowiednie przechowywanie nawozów naturalnych. Budowa szczelnych zbiorników na gnojówkę oraz uszczelnionych płyt obornikowych pozwala na ograniczenie tego zagrożenia⁷.

W związku z powyższymi informacjami nie przewiduje się, aby proponowane przeznaczenie terenów bezpośrednio i negatywnie oddziaływało na wody powierzchniowe oraz na wody podziemne.

6.5 Oddziaływanie na krajobraz

Z punktu widzenia przewidywanych trwałych przekształceń istotne są ustalenia zmiany studium, które utrzymują dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie terenu – grunty rolne, dzięki czemu zostanie zachowany w tej części otwarty krajobraz.

Przewiduje się, że znaczne przekształcenia krajobrazu nastąpią na terenie usługowo-mieszkaniowym. Modyfikacja ukształtowania terenu poprzez wprowadzenie zabudowy kubaturowej, zmiana w szacie roślinnej wpłyną na przedmiotowy teren. Należy mieć na uwadze, że odbiór wizualny poszczególnych fragmentów omawianej przestrzeni będzie miał charakter subiektywny i zależny będzie od zastosowanych form architektonicznych.

6.6 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Obecne zagospodarowanie przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Na obszarze analizowanym jest ono spowodowane emisją spalin związaną z ruchem drogowym i z działalnością rolniczą, a także ogrzewaniem budynków znajdujących się w sąsiedztwie.

Wskazana w projekcie zmiany studium realizacja zabudowy będzie wiązała się z czasowym, skumulowanym, negatywnym oddziaływaniem na powietrze. Etap powstawania nowej zabudowy przyczyni się do okresowego, punktowego zapylenia, zwłaszcza w okresie suchej pogody, w obrębie placu budowy. Na etapie funkcjonowania zabudowy negatywny wpływ na powietrze będzie związany ze spalaniem paliw do celów grzewczych. Ponadto wpływ na stan czystości powietrza w skali lokalnej będzie wywierać emisja spalin z pojazdów, poruszających się drogami obsługującymi nową zabudowę. Zakłada się, że natężenie ruchu komunikacyjnego w sąsiedztwie nowych inwestycji ulegnie zwiększeniu, zatem istnieje zagrożenie pogorszenia stanu zanieczyszczenia powietrza związkami pochodzącymi ze spalania paliw napędowych. Wyżej wymienione oddziaływania będą miały charakter długoterminowy w przypadku ruchu komunikacyjnego, natomiast w odniesieniu do emisji z urządzeń grzewczych — charakter sezonowy.

Inwestycje dopuszczone do realizacji w projekcie studium nie spowodują zasadniczych zmian w warunkach klimatycznych obszaru gminy. Przewiduje się nieznaczną modyfikację warunków mikroklimatu, w zakresie zmiany temperatury oraz wilgotności powietrza, spowodowaną likwidacją powierzchni biologicznie czynnej, a także wzrostem emisji ciepła, pochodzącego ze spalania paliw do celów grzewczych, jak również wzrostu powierzchni utwardzonych wynikającego z rozwoju terenów zabudowy.

W zakresie ochrony powietrza i klimatu zaleca się wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Będzie to sprzyjać realizacji rozwoju zrównoważonego oraz zmniejszaniu się presji na środowisko na skutek wykorzystywania tradycyjnych źródeł energii. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii pozwoli zmniejszyć zużycie surowców nieodnawialnych oraz emisję do powietrza z procesów ich energetycznego spalania. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 610 ze zm.) odnawialne źródło energii to odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Na terenach objętych projektem mogą być realizowane m.in. instalacje wykorzystujące energię słoneczną. Zastosowanie tego rodzaju źródła energii nie będzie mieć znaczącego wpływu na środowisko, gdyż nie będzie generować zanieczyszczeń. Kolektory słoneczne można montować na dachach, ścianach budynków lub bezpośrednio na ziemi. Energia pochodząca z promieniowania słonecznego ma najmniej ujemny wpływ na środowisko. Również instalacje wykorzystujące energię ciepłą pobieraną ze środowiska naturalnego wytworzoną przez pompy ciepła nie mają znaczącego wpływu na środowisko. Nie generują one zanieczyszczeń w postaci popiołu lub dymu.

⁷ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jarocin na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025

6.7 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Na omawianych terenach głównym źródłem hałasu jest i będzie ruch samochodowy związany z istniejącym układem komunikacyjnym. Duże natężenie ruchu wskazuje się szczególnie w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej.

Projekt studium przewiduje tereny, które wymagają zachowania akustycznych standardów jakości środowiska, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

Zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie: „Budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być wznoszony poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość poniżej poziomu ustalonego w tych przepisach bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości, jeżeli nie jest to sprzeczne z warunkami ustalonymi dla obszarów ograniczonego użytkowania, określonych w przepisach odrębnych. W § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia wymieniono poszczególne uciążliwości:

- 1) szkodliwe promieniowanie i oddziaływanie pól
- 2) elektromagnetycznych,
- 3) hałas i drgania (wibracje),
- 4) zanieczyszczenie powietrza,
- 5) zanieczyszczenie gruntu i wód,
- 6) powódzie i zalewanie wodami opadowymi,
- 7) osuwiska gruntu, lawiny skalne i śnieżne,
- 8) szkody spowodowane działalnością górniczą.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, ochronie akustycznej podlegają całe tereny, a zatem normy hałasu powinny być zachowane już na granicy tych terenów. W celu zachowania odpowiedniego klimatu akustycznego wewnątrz budynków, obiektów budowlanych nie należy lokalizować bezpośrednio przy drogach. Pomiędzy budynkami a źródłem hałasu komunikacyjnego, w zależności od natężenia hałasu, należy sytuować ekrany akustyczne lub wały ziemne, oraz realizować pasy zieleni izolacyjnej, stworzone z zieleni wielowarstwowej i wysokiej, w których przeważają gatunki zimozielone. Roboty budowlane generujące hałas należy realizować w ciągu dnia, a nie w godzinach wczesno rannych czy późno popołudniowych.

Skuteczność ekranów akustycznych uzależniona jest od wielu czynników, m.in. takich jak: zastosowane materiały, konstrukcja ekranu, długość oraz wysokość, a także jego położenie i rodzaj hałasu. Wały ziemne, są jednym z najskuteczniejszych sposobów ochrony przed hałasem, jednakże ich realizacja uzależniona jest od parametrów akustycznych, wymaga również zajęcia dodatkowych terenów.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje oraz skalę proponowanych zmiany w projekcie studium zaleca się działania mające na celu ograniczenie emisji hałasu m.in.: sadzenie zieleni izolacyjnej (szczególnie we frontowej części działek, wzdłuż drogi) oraz projektowanie budynków z uwzględnieniem izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych i wewnętrznych.

6.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska wykorzystywane przez człowieka. Zasoby takie jak fauna i flora, wody, gleby, powietrze itd. oraz oddziaływanie ustaleń projektu studium na te zasoby naturalne zostało opisane powyżej.

Na analizowanym obszarze nie znajdują się żadne udokumentowane zasoby naturalne w postaci złóż kopalin, brak również terenów i obszarów górniczych, w związku z tym nie prognozuje się oddziaływania na te komponent środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

6.9 Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe

Na obszarze objętym zmianą studium znajdują się zabytki chronione na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.), w związku z czym wskazuje się współdziałanie w zakresie zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi z odpowiednim organem ds. ochrony zabytków, na zasadach określonych przepisami odrębnymi dot. ochrony zabytków.

Pojęcie „dobra materialne” zdefiniowano na podstawie „Słownika języka polskiego PWN”. Poprzez to pojęcie rozumie się wszystkie środki potrzebne dla rozwoju człowieka (majątek, dobytek), które istnieją fizycznie i odnoszą się do rzeczy lub usług, które zaspokajają potrzeby człowieka. Z kolei w „Encyklopedii PWN” zawarto następującą definicję wyrażenia „dobra materialne”: „materialne środki zaspokajania potrzeb ludzkich”.

Uchwalenie projektu studium będzie skutkowało utworzeniem nowych dóbr materialnych, które zaspokajając będą potrzeby przyszłych użytkowników. Na terenie opracowania powstaną działki budowlane, nowa zabudowa, drogi, infrastruktura techniczna.

6.10 Oddziaływanie na obszar Natura 2000

Na obszarze projektu zmiany studium nie występują obszarowe formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 1098 ze zm.). W związku z tym nie prognozuje się wpływu ustaleń zmiany studium na ww. obszary chronione.

7. Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu zapewnienia ochrony środowiska przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem, mogącym powstać w związku z realizacją zapisów zawartych w projekcie studium, zaleca się stosowanie wskazanych poniżej środków zapobiegawczych.

Dla pełnej ochrony środowiska, mającej na celu dotrzymanie standardów jakości środowiska, zarówno na obszarze opracowania projektu zmiany studium, jak i w jego sąsiedztwie, należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- odpowiednie wyprofilowanie powierzchni dróg, zapewniające powierzchniowy spływ wód opadowych oraz w miarę możliwości stosowania rozwiązań umożliwiających retencję wód opadowych i roztopowych wraz z ich podczyszczaniem,
- zdjęcie próchnicznej warstwy gleby (humusu) w miejscach posadowienia nowych budynków i wtórne jej wykorzystanie,
- obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom,
- prowadzenie prac ziemnych, z zachowaniem terminów tych prac, wykluczając fundamentowanie w okresie długotrwałych deszczy i roztopów wiosennych, w celu ochrony podłoża,
- stosowanie kompensacji przyrodniczej, w tym przeznaczanie powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych na zieleń,
- zabezpieczenie na czas budowy istniejących drzew i krzewów, w celu ochrony przed uszkodzeniami

- mechanicznymi.
- ograniczanie chemizacji rolnictwa.

8. Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Jedynym alternatywnym rozwiązaniem dla ustaleń zawartych w projekcie studium jest wariant oznaczający zaniechanie opracowywania analizowanego dokumentu. W takim przypadku omawiane tereny w dalszych procesach planistycznych, mogą być zainwestowane zgodnie z obowiązującym studium gminy Ośno Lubuskie – na cele usługowo-mieszkaniowe.

9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko wykonano na potrzeby projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ośno Lubuskie.

W części pierwszej niniejszego opracowania przedstawiono informacje wstępne dotyczące tworzonego dokumentu, którego realizację podjęto uchwałą nr XIV/123/2020 Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ośno Lubuskie. Zmianie studium podlegać będzie obszar położony w rejonie osady Kochań, obręb ewid. Trześniów, część działki o nr ewid. 72/32 oraz tereny przyległe. W projekcie część obszarów objętych zmianą przeznacza się z terenów o przeznaczeniu usługowo-mieszkaniowym na obszary rolniczej działalności produkcyjnej. Przedstawiono formalno-prawne podstawy prognozy oraz wykorzystane materiały. Głównym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza dotychczasowego stanu środowiska przyrodniczego oraz wskazanie możliwych negatywnych oddziaływań, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany studium. Celem opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ośno Lubuskie jest dostosowanie istotnego dokumentu, jakim jest Studium, do aktualnych uwarunkowań, stanu prawnego i możliwości z tego wynikających, a także potrzeb społeczności lokalnej. Przedstawiono materiały, z jakich korzystano przy sporządzeniu prognozy oraz przedstawiono informacje o zawartości projektowanego dokumentu i jego powiązaniach z innymi dokumentami. W dalszej części tego rozdziału zawarto propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektu zmiany studium. Zamieszczono także informację, że ustalenia projektowanego dokumentu nie będą mieć transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W części drugiej dokonano charakterystyki aktualnego stanu środowiska. Ponadto przedstawiono zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

W części trzeciej zaprezentowano stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Nie przewiduje się, by realizacja ustaleń projektu zmiany studium wywierała znaczące oddziaływanie na środowisko.

Część czwarta omawia istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie. Tereny objęte opracowaniem nie znajdują się w granicach obszarowych form ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.).

Część piąta przedstawia cele ochrony środowiska, które ustanowione zostały na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, a także sposób w jaki zostały one uwzględnione w czasie tworzenia dokumentu.

W części szóstej dokonano oceny oddziaływań ustaleń projektu zmiany studium na poszczególne komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, faunę i florę, ludzi, gleby i powierzchnię ziemi, wody, krajobraz, powietrze atmosferyczne i klimat lokalny, klimat akustyczny, zasoby naturalne, dobra materialne oraz na obszary Natura 2000.

W części siódmej przedstawiono rozwiązania, dzięki którym wpływ negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze zostanie znacznie ograniczony.

Część ostatnia, ósma, dotyczy przedstawienia rozwiązań alternatywnych.

Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ośno Lubuskie

Oświadczenie autora

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 2373 ze zm.).
Jestem świadom odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Ewa Mendel